

LOO PLAN
voor bos, natuur en landschap

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

*Boerenhoeve Het Woldhuis
Apeldoorn*

COLOFON

OPDRACHT

Quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming voor de Boerenhoeve Het Woldhuis in Apeldoorn.

OPDRACHTGEVER

Gemeente Apeldoorn
Stationsplein 50
Postbus 9033
7300 ES APELDOORN

OPDRACHTNEMER

LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Uw kenmerk : -

Ons kenmerk : 2020-100820-1505

Datum : 27 februari 2020

Contactpersoon : Henk Berenschot

Contactpersoon : San Claessens-Isarin

Medewerking van : Lisa Freitag

© Loo Plan B.V. Dit rapport is vervaardigd op verzoek van en hiermee eigendom van Gemeente Apeldoorn. Loo Plan is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade voortvloeiende uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Loo Plan. De opdrachtgever vrijwaart Loo Plan voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

BEVINDINGEN

1	INLEIDING	2
1.1	SCOPE	4
1.2	KWALITEITSBORGING	6
2	WERKWIJZE	6
2.1	LITERAATUURSTUDIE (SOORTWAARNEMINGEN EN BIOTOOP)	6
2.2	GEBIEDSBESCHERMING	7
2.3	SOORTBESCHERMING	7
3	RESULTATEN	8
3.1	HUIDIGE SITUATIE EN BIOTOOP	8
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	9
3.3	SOORTBESCHERMING	9
4	EFFECTBEOORDELING EN CONCLUSIE	11
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	11
4.2	SOORTBESCHERMING	12
4.2.1	ALGEMENE BROEDVOGELS	12
4.2.2	JAARROND BESCHERMDE VOGELS (NESTEN)	12
4.2.3	REPTIELEN EN ZOOGDIEREN	12
4.2.4	AMFIBIEËN & VISSSEN	13

ACHTERGRONDINFORMATIE

BIJLAGEN

1. WETTELIJK KADER ALGEMEEN
2. TOETSINGSCRITERIA QUICKSCAN
3. FOTO'S
4. QUICKSCAN WOLDHUIS 13

Bevindingen

Tabel 1 Beknopte conclusie.

Onderdeel	Conclusie	Vervolgactie
Gebiedsbescherming	<p>De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied de Veluwe.</p> <p>De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk invloed op gebiedsbescherming door een mogelijke toename in stikstofdepositie. Negatieve effecten van verstoring door geluid, licht, trillingen, etc. zijn op voorhand uit te sluiten door de ruime afstand tot het Natura 2000-gebied.</p> <p>De voorgenomen bestemmingsplanwijziging heeft geen negatief effect op de kernkwaliteiten van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone, mits er geen areaal verloren gaat.</p>	<p>Stikstof onderzoek (AERIUS-berekening) wordt reeds uitgevoerd.</p> <p>Geen vervolgactie mits geen areaal verloren gaat, of elementen worden aangetast door bijv. de kap van bomen of het dempen van de vijver binnen het Natuurnetwerk. In dat geval dient vooraf een "nee, tenzij..." toets uitgevoerd te worden.</p>
Beschermde soorten	<p>In het gebied zijn verschillende beschermde soorten aangetroffen of worden verwacht. Dit zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Huismus 2. Vleermuizen 3. Kleine marterachtigen 4. Ringslang 	<p>Wanneer werkzaamheden aan gebouwen plaats vinden: nader onderzoek naar huismus en vleermuizen.</p> <p>Wanneer bomen met holtes aangetast worden: nader onderzoek naar vleermuizen en boommarter.</p> <p>Wanneer takkenhopen aangetast worden: nader onderzoek naar kleine marterachtigen en winterverblijfplaats van de ringslang.</p>
Voorwaarden	<p>Afhankelijk van het tijdstip waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd, dient <u>rekening gehouden te worden met broedende vogels (met name vinken, houtduiven, mezen).</u></p>	<p>Geen versturende werkzaamheden uitvoeren tijdens het broedseizoen (indicatief van maart tot half augustus).</p> <p>Of</p> <p>Nestplaatsen vóór het broedseizoen ongeschikt maken / broedvogelcheck uitvoeren.</p>

1 Inleiding

Loo Plan heeft van de Gemeente Apeldoorn opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan De Boerenhoeve Het Woldhuis in Apeldoorn. Binnen het onderzoeksgebied bevinden zich meerdere panden, schuren, een klimbos, moestuin, speelveld en vijver (zie figuur 1). De initiatiefnemer is onder andere voornemens het bestemmingsplan te wijzigen.

In november 2019 is al een quickscan uitgevoerd voor het geel omrande deel in figuur 1 in het kader van renovatiewerkzaamheden aan de aanwezige panden (bijlage 4). De huidige quickscan beschrijft het overige deel.

Figuur 1. Ontwikkelplan speelbos IVN. Binnen het geel omrande deel is al een quickscan uitgevoerd door Loo Plan in november 2019.

Op dit moment is nog niet precies duidelijk welke werkzaamheden uitgevoerd gaan worden; enkel dat het bestemmingsplan gewijzigd gaat worden.

Veel werkzaamheden zijn vergunningplichtig. Een van de aspecten waarop getoetst moet worden, is de soortbescherming (bijlage I). Deze toetsing moet inzicht geven op de vraag of de geplande werkzaamheden uitvoerbaar zijn in het licht van deze wetgeving, en heeft de vorm van een quickscan. De aard van de werkzaamheden (en kennis hiervan) is hierbij essentieel.

Mogelijke effecten die op kunnen treden zijn:

- Verstoring door aanwezigheid van mensen en (groot) materieel.
- Verstoring door geluid, licht, trillingen en stikstofdepositie.
- Tijdelijk ongeschikt worden van leefgebied (door aanleg werkstroken, materiaalopslag e.d.).
- Doden of verwonden van individuen van een populatie.
- Verdwijnen van nestgelegenheid.
- Verlies van leefgebied (verblijfplaatsen, foerageergebied en essentiële verbindingzones) door verandering van grondgebruik.

In de nu voorliggende rapportage zijn de resultaten van de uitgevoerde quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming opgenomen. Op basis van een bureaustudie en een veldbezoek door een ecooloog is de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Aan de hand van de resultaten van de quickscan wordt getoetst welke effecten de geplande werkzaamheden op de beschermde soorten kunnen hebben.

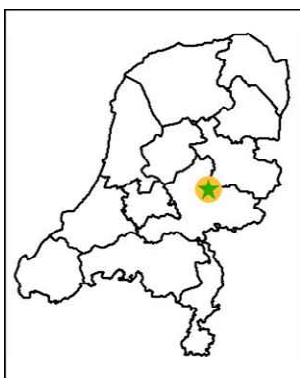
Wanneer er geen beschermde soorten aanwezig zijn (of verwacht worden), kan het project zonder aanvullende maatregelen doorgang vinden. Als het op basis van de quickscan aannemelijk is dat er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn én dat de voorgenomen werkzaamheden deze zouden kunnen beïnvloeden, zijn er vervolgstappen nodig.

In tabel I is de conclusie beknopt weergegeven. Achtergronden en details zijn opgenomen in de bijlagen.

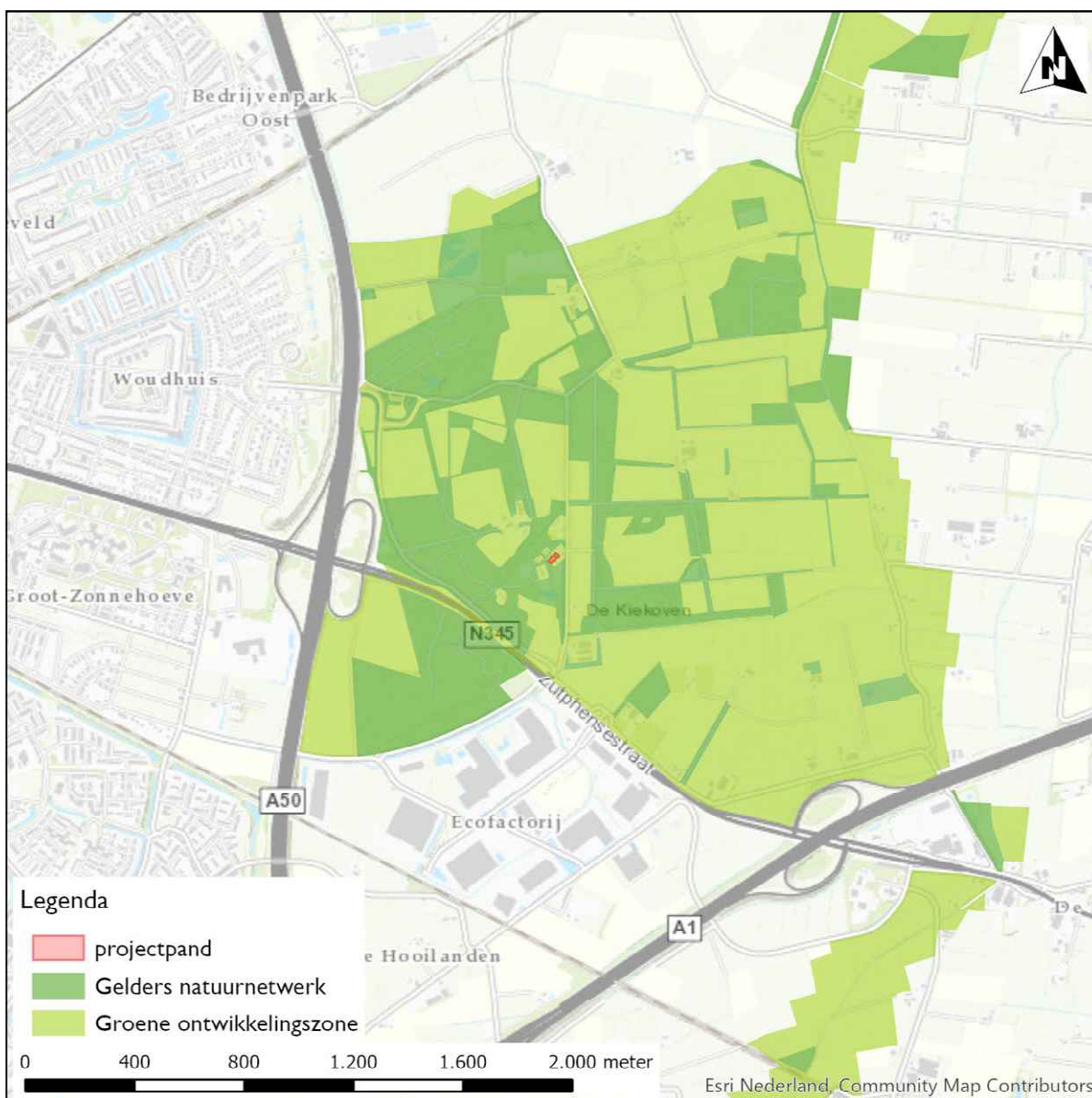
1.1 Scope

De quickscan Wet natuurbescherming moet antwoord geven op de onderstaande vragen.

- Wat is de kans op aanwezigheid van beschermde flora en fauna?
- Welke vervolgstappen (nader onderzoek) dienen genomen te worden om de aanwezigheid van de beschermde flora en fauna vast te stellen?
- Welke effecten heeft het initiatief op de (potentieel) aanwezige beschermde flora en fauna?
- Is een ontheffing op het soortbeschermingsdeel vanuit de Wet natuurbescherming noodzakelijk, of kunnen negatieve effecten ondervangen worden door het werken met goedgekeurde gedragscodes?
- Zijn er negatieve effecten in het kader van gebiedsbescherming (Natuurnetwerk Nederland (NNN)), Natura 2000-gebieden) te verwachten bij dit initiatief?

Opdrachtgever	Gemeente Apeldoorn
Onderzoekslocatie	Het Woldhuis
Plaats	Apeldoorn
Voorgenomen activiteit	Wijziging bestemmingsplan
Bijzonderheden	-

Figuur 2. Ligging onderzoeksgebied in de regio en ten opzichte van beschermde natuurgebieden.

1.2 Kwaliteitsborging

Loo Plan is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Quickscans worden uitgevoerd door ecologen en getoetst door een ervaren ecooloog. Een quickscan is niet aan een bepaald seizoen gebonden en kan gedurende het gehele jaar plaatsvinden. Door te letten op habitatkenmerken en abiotische condities kan, ook voor soorten die op dat moment niet aanwezig zijn doordat zij bijvoorbeeld nachtactief zijn of zich in hun winterhabitat bevinden, worden vastgesteld of het plangebied een potentiële functie heeft. Voor een quickscan geldt geen vaste werkwijze; bij het onderzoek wordt, waar mogelijk, aangesloten op de geldende protocollen en Kennisdocumenten.

De bij het onderzoek betrokken personen (tabel 2) zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen verrichte werkzaamheden.

Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Loo Plan. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Loo Plan is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Tabel 2. Bij onderzoek betrokken personen.

Datum quickscan	03-02-2020
Ecoloog	L. Freitag, BSc.
Opleiding	Biologie, Universiteit Utrecht Bos- en natuurbeheer, Universiteit Wageningen Specialisaties: ecologie en management
Functie	Junior medewerker ecologie Brede ecologische kennis
Interne collegiale toetsing rapportage	25 februari 2020 S.H.W.M. Claessens-Isarin MSc., projectleider ecologie

2 Werkwijze

2.1 Literatuurstudie (soortwaarnemingen en biotoop)

De mogelijkheden voor beschermde soorten lopen per locatie en per aanwezig biotoop sterk uiteen. Specifieke kennis van de beschermde soorten en hun habitateisen is daarom essentieel. Tijdens een quickscan wordt de geschiktheid van een plangebied zowel vanuit de biotoop als vanuit de beschermde soort beoordeeld op basis van beschikbare literatuur en kaartmateriaal.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) wordt geraadpleegd om een beeld te krijgen van de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in de directe omgeving van het plangebied (lit. 1).

2.2 Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden valt onder de Wet natuurbescherming. Met betrekking tot de Natura 2000-gebieden zijn de wettelijke verplichtingen om te voldoen aan de instandhoudingsdoelstellingen voor habitats en soorten beschreven in de Natura 2000-beheerplannen.

Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) geregeld.

De ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland is in figuur 2 weergegeven. Er wordt een inschatting gemaakt of de voorgenomen ingreep mogelijk een negatieve effect kan hebben op de beschermde natuurwaarden. Voor deze bepaling wordt de effectenindicator geraadpleegd (lit. 2).

In of nabij de Natura 2000-gebieden wordt gekeken of er mogelijk effecten te verwachten zijn en dus de noodzaak voor een 'voortoets' bestaat.

Voor de gronden in of nabij het Gelders Natuurnetwerk wordt beoordeeld of de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken.

Voor plannen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland dient het 'nee, tenzij ...'-toetsingskader doorlopen te worden.

2.3 Soortbescherming

Omgang met artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming wordt tijdens een quickscan inzichtelijk gemaakt. Het gaat hierbij om:

1. *Soorten van de Vogelrichtlijn. Artikel 3.1*
2. *Soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn. Artikel 3.5*
3. *Overige beschermde soorten. Artikel 3.10*

Op basis van één veldbezoek door een ecooloog wordt de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Dit gebeurt aan de hand van de terreingesteldheid, een brede ecologische kennis en bekende literatuurgegevens. In bijlage 2 zijn de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein wordt beoordeeld.

Gebouwen worden aan de buitenzijde en indien nodig van binnen beoordeeld op hun geschiktheid.

In het veld wordt ook gekeken naar de samenhang van het project met de omgeving. Zo wordt bepaald of de betreffende locatie onderdeel van een groter (landschappelijk) geheel is, of dat het geïsoleerd ligt, bijvoorbeeld een klein bosje in een intensief agrarische omgeving. Dit kan van betekenis zijn voor de waardetoekenning van het onderzoeksgebied voor eventueel aanwezige beschermde soorten.

Binnen de opdracht wordt niet onderzocht of er andere initiatieven in de omgeving spelen en wordt niet getoetst op cumulatie van effecten.

3 Resultaten

3.1 Huidige situatie en biotoop

Het projectgebied ligt in het buitengebied, aan de oostkant van de stad Apeldoorn, in een combinatie van bosgebied en agrarisch gebied (Figuur 2 en tabel 3). De omgeving van de Boerenhoeve bestaat uit een erf, een weiland en jong beukenbos (foto's 1 t/m 7 van bijlage 4).

Tabel 3 Huidige situatie.

Algemeen	Speelbos IVN
Voorgenomen activiteit	Wijzigen bestemmingsplan
Omgeving	Agrarisch gebied in landelijke omgeving, bosgebied
Bijzonderheden	-

Er zijn verschillende gebouwen aanwezig: een witte villa (het hoofdgebouw van IVN, gelegen aan Het Woldhuis 11), gebouwd in 1875 en een bijgebouw (bijlage 3, foto 1 t/m 3). Beide gebouwen hebben witgepleisterde muren zonder stootvoegen. Het dak is pangedekt met overhangende kantpannen. De dakgoot sluit nauw aan de muur aan, en vanaf de grond was er geen vogelschroot zichtbaar. Wel liggen er bladvangers in de goten, die op verschillende plaatsen omhoog staan of scheef liggen.

Binnen het onderzoeksgebied ligt een vijver (bijlage 3, foto 4 en 5) met aan de zijkant een aantal stapstenen en een waterspeeltoestel. De vijver wordt bij veel regen gevoed door een greppel. De waterkant loopt variërend af van redelijk stijl tot geleidelijk en er is oever- en watervegetatie aanwezig. Een beuk hangt gedeeltelijk over en in het water. Verder zijn er meerdere greppels aanwezig die (gedeeltelijk) droog staan.

Direct naast de witte villa staan twee grote eikenbomen met holten in de stam (bijlage 3, foto 6 en 7). Elders op het terrein staat een dode boom, met holten en ruimte achter het schors, en een aantal grote beukenbomen met eveneens holten.

Verder is er een (redelijk jong) beukenbos met een wandelpad, en een speelveld met takken- en zandheuvels (bijlage 3, foto 8).

Tabel 4 Aanwezige biotopen.

Biotoop	Aanwezig	Detail	Foto
Gebouwen	Ja	Een villa uit 1875 en bijgebouw. Witte gepleisterde muren, geen stootvoegen, pangedekt, dakgoten met losse bladvangsers.	1-3
Water	Ja	Een vijver met stapstenen, een waterspeeltoestel, aflopende waterkant en een overhangende beuk, (gedeeltelijk) droge greppels.	4, 5
Bepanting houtachtig	Ja	Twee grote eiken met holten direct naast het hoofdgebouw, en verder op het terrein een dode boom met holten en los boomschors en een aantal oude beuken met holten.	6, 7
Tuin/erf	Ja	Speelveld met takken- en zandheuvel.	8
Agrarisch gebied	Nee	-	

3.2 Gebiedsbescherming

Het projectgebied ligt op 6,5 km afstand (tabel 5) van Natura 2000-gebied de Veluwe.

Het projectgebied ligt vlakbij gebieden aangewezen binnen het Gelders natuurnetwerk en in de Groene ontwikkelingszone. Bij kleinschalige renovaties van de gebouwen worden de kernkwaliteiten van het deelgebied niet aangetast. Het kappen van bomen en dempen van de vijver tast de huidige structuur en het areaal van de Groene ontwikkelingszone en het Gelders Natuurnetwerk aan.

Tabel 5 Afstand projectgebied tot beschermde gebieden.

Beschermde gebieden	Afstand	Effect	Vervolg
Natura 2000-gebied Veluwe	6,5 km	Mogelijk	Stikstofonderzoek noodzakelijk; AERIUS-calculatie reeds in uitvoering.
Gelders Natuurnetwerk	0 m	Geen	Geen toetsing aan het betreffende regime, mits geen areaal van het GNN verloren gaat.
Groene ontwikkelingszone	0 m		Geen toetsing aan het betreffende regime.

3.3 Soortbescherming

De resultaten geven een overzicht van de aangetroffen soorten en de mogelijk aanwezige soorten in het gebied. De gegevens zijn zowel gebaseerd op literatuur als waarnemingen tijdens het veldbezoek.

Hieronder wordt per soortgroep enkel gekeken naar soorten die strikt beschermd zijn en niet naar de soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt.

Als een biotoop niet geschikt is, wordt hieronder geen toelichting gegeven. Gedacht kan worden aan: geen water aanwezig in plangebied, dan is het evident dat de biotoop ook ongeschikt is voor vissen.

Vanwege de strikte bescherming van alle soorten vleermuizen, en het verschil in handelen tussen nesten en jaarrond beschermde nesten van vogels, zijn deze groepen apart onderscheiden.

PLANTEN

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten binnen het projectgebied aangetroffen. Op basis van het aanwezige habitat, erf en voedselrijk grasland, en de omliggende agrarische gebieden wordt de aanwezigheid van beschermde plantensoorten binnen het projectgebied uitgesloten. Vanuit de NDFF (lit. I) zijn daarnaast geen waarnemingen van beschermde soorten in de directe omgeving bekend.

VOGELS ALGEMEEN

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd gedurende de periode dat ze aan het nest zijn gebonden. Op basis van het aanwezige habitat, het veldbezoek en de NDFF wordt de kans op de aanwezigheid van algemene broedvogels, zoals vinken, koolmees, pimpelmees, merel en roodborst, zeer waarschijnlijk geacht. Broedvogels kunnen nesten hebben in de aanwezige bomen op en rond het erf.

VOGELS (JAARROND BESCHERMDE NESTEN)

In het projectgebied en de omgeving zijn de volgende vogelsoorten jaarrond beschermd en te verwachten: boomvalk, buizerd, havik, huismus, steenuil, sperwer en wespendif. Van deze soorten maakt enkel de huismus gebruik van woningen. Ondanks dat de huismus niet is aangetroffen tijdens het veldbezoek, is deze wel in de buurt in de NDFF bekend (lit. I) en zijn beide gebouwen geschikt voor de huismus (ruimten onder dakpannen welke toegankelijk zijn via de kantpannen en de dakgoot). Hierdoor kunnen nesten van deze soort niet worden uitgesloten. Vanuit de NDFF zijn in de directe omgeving waarnemingen bekend van de boomvalk, buizerd, havik, grote gele kwikstaart, slechtvalk, sperwer en wespendif. Er zijn echter geen nesten aangetroffen in het projectgebied en de soorten zijn niet gezien tijdens het veldbezoek. Andere jaarrond beschermde soorten behalve de huismus, kunnen op basis daarvan worden uitgesloten.

ZOOGDIEREN

Vanuit de NDFF zijn er waarnemingen bekend van hermelijn, bunzing, boom- en steenmarter. Het projectgebied vormt potentieel geschikt habitat voor kleine marterachtigen (zoals de hermelijn en bunzing); het struweel en de takkenhopen kunnen gebruikt worden als verblijfplaats en foerageergebied. Bomen met holten die niet direct naast de bebouwing staan, zijn potentieel geschikt habitat voor de boommarter.

VLEERMUIZEN

In steden komen enkele algemene vleermuissoorten voor, waarvan de verblijfplaats beschermd is. Met name de gewone dwergvleermuis komt veel voor in gebouwen in steden en dorpen en heeft aan weinig ruimte voldoende. De grote eiken en beuken bieden potentiële verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuissoorten zoals de Franjestaart, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis.

VISSEN

Vanuit de NDFF zijn er geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten in de omgeving van het onderzoeksgebied. De vijver is niet aangesloten op andere wateren. Aanwezigheid van beschermde vissen is daarom uitgesloten.

AMFIBIEËN

Vanuit de NDFF zijn er geen waarnemingen bekend van beschermde amfibieën binnen een straal van 500 m. Tijdens het veldbezoek zijn in de vijver kleine watersalamanders aangetroffen. Deze soort is niet ontheffingsplichtig, maar valt wel onder de algemene zorgplicht.

REPTIELEN

Vanuit de NDFF is de ringslang bekend in de omgeving van het projectgebied. De aanwezige takkenhopen op het terrein vormen potentieel geschikt winterhabitat voor de ringslang.

OVERIGE SOORTEN

Op basis van verspreiding, habitatkenmerken en de NDFF wordt de aanwezigheid van overige beschermde soorten uitgesloten binnen het projectgebied.

4 Effectbeoordeling en conclusie

4.1 Gebiedsbescherming

NATURA 2000

Het projectgebied ligt op 6,5 km afstand van Natura 2000-gebied de Veluwe (tabel 5). Wanneer er bouw- sloop- of renovatiewerkzaamheden plaatsvinden, dan zouden mogelijke effecten van de werkzaamheden op dit beschermd gebied kunnen zitten in verstoring door licht, geluid, trillingen en vermessing door stikstofdepositie (lit. 2). Vooral het habitatype droge heide in het natuurgebied Het Leesten behorend tot de Veluwe, gelegen op 9,6 km afstand, is zeer gevoelig voor de gevolgen van stikstofvervuiling. Dergelijke werkzaamheden hebben mogelijk negatieve gevolgen voor de beschermde gebieden en soorten, met betrekking tot stikstofdepositie. Verstoring door licht, geluid en trillingen zijn uitgesloten bij kleinschalige werkzaamheden.

Een nader onderzoek naar de mogelijke effecten van stikstofdepositie is noodzakelijk en is reeds in uitvoering. Een nader onderzoek naar overige effecten is niet nodig.

GELDERS NATUURNETWERK EN GROENE ONTWIKKELINGSZONE

Het projectgebied doorkruist het Gelders natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone 141 Apeldoorn – Twello (lit. 3 en 4). Omdat de beschreven kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen geen betrekking hebben op de geplande bestemmingsplanwijziging worden negatieve effecten uitgesloten, *mits* er geen natuurareaal of fysieke ecologische elementen verloren gaan. Denk hierbij aan het kappen van bomen en/of, het verwijderen van takkenhopen en/of het dempen/aanpassen van de vijver. Dit zou de structuur van de Groene ontwikkelingszone aantasten en de ontwikkelingsdoelen negatief beïnvloeden.

Mits er geen areaal of elementen met ecologische waarde verloren gaat, is een nader onderzoek naar de mogelijke effecten van de bestemmingsplanwijziging niet nodig. Anders is een “nee, tenzij...”-toets noodzakelijk.

4.2 Soortbescherming

4.2.1 Algemene broedvogels

De villa en het bijgebouw en de directe omgeving (beplanting) bieden potentiële nestlocaties voor algemene broedvogels. Alle broedende vogels zijn beschermd en mogen slechts onder strikte voorwaarden verstoord worden.

Buiten het broedseizoen (globaal van begin maart tot half augustus) is er vanuit deze groep geen belemmering voor het uitvoeren van eventuele kleinschalige werkzaamheden.

Als geen werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaatsvinden, is een nader onderzoek niet nodig. Anders moet een broedvogelcheck uitgevoerd worden om broedlocaties uit te kunnen sluiten of alle nestplaatsen moeten vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt worden.

4.2.2 Jaarrond beschermde vogels (nesten)

Beide gebouwen en de directe omgeving zijn potentieel geschikt voor de huismus. Nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd. Bij het uitvoeren van eventuele werkzaamheden aan de gebouwen zullen eventuele verblijfplaatsen verstoord of vernield worden, waardoor de Wet natuurbescherming overtreden wordt.

Als geen werkzaamheden aan gebouwen plaatsvinden, is een nader onderzoek niet nodig. Anders is een nader onderzoek (conform het Kennisdocument Huismus) naar de aanwezigheid en de eventuele functie van het projectgebied voor huismussen noodzakelijk.

4.2.3 Reptielen en zoogdieren

De takkenhopen naast het speelveld vormen geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen voor beschermde kleine marterachtigen en winterverblijf voor de ringslang. Indien deze potentiële verblijfplaatsen niet verstoord of verwijderd worden, wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

Als de takkenhopen niet aangetast worden, is er een aanvullend onderzoek niet nodig. Anders is een nader onderzoek naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen en de ringslang noodzakelijk.

De villa is potentieel geschikt als verblijfplaats voor beschermde gebouwbewonende vleermuizen. De gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger wordt vrijwel overal aangetroffen. Bij werkzaamheden aan het gebouw, zullen eventuele verblijfplaatsen verstoord of vernield worden, waardoor de Wet natuurbescherming overtreden wordt.

Als geen werkzaamheden aan de villa plaatsvinden, is een nader onderzoek niet nodig. Anders is een nader onderzoek naar de aanwezigheid en eventuele functie van de villa en de bomen voor gebouwbewonende vleermuizen noodzakelijk (conform het meest recente Vleermuisprotocol).

Een aantal grote bomen op het terrein is in potentie geschikt voor boombewonende vleermuissoorten zoals onder andere de Franjestaart en voor de boommarter. Bij kap van deze bomen, worden eventuele verblijfplaatsen verstoord of vernield, waardoor de Wet natuurbescherming overtreden wordt.

Als geen werkzaamheden aan bomen met holtes plaatsvinden, is een nader onderzoek niet nodig. Anders is een nader onderzoek naar de aanwezigheid van boombewonende vleermuizen (conform het meest recente Vleermuisprotocol) en de boommarter noodzakelijk.

4.2.4 Amfibieën & vissen

In de vijver is de kleine watersalamander aangetroffen. Deze soort is niet ontheffingsplichtig, maar valt wel onder de zorgplicht; dieren mogen niet opzettelijk gedood of gevangen worden en zij moeten de kans krijgen om weg te komen. Wanneer met de bestemmingsplanwijziging de vijver gedempt wordt, moeten de aanwezige amfibieën en vissen levend overgezet worden naar een waterloop nabij de projectlocatie.

Een nader onderzoek naar de aanwezigheid van amfibieën is niet noodzakelijk. Wanneer de vijver gedempt wordt, moeten algemene soorten de gelegenheid krijgen om weg te komen. Algemene vissen en amfibieën moeten hierbij worden overgeplaatst.

Tabel 6 Beoordeling soortbescherming.

Soortgroep	Biotoop geschikt	Beschermde soort aanwezig	Effect op soort
Planten	Nee	Nee	Nee
Vogels - algemeen	Ja	Mogelijk	Nee ¹
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Ja	Mogelijk	Mogelijk ²
Zoogdieren	Ja	Mogelijk	Mogelijk ^{3, 4}
Vleermuizen	Ja	Mogelijk	Mogelijk ^{2, 4}
Vissen	Ja	Nee	Nee
Amfibieën	Ja	Nee	Nee
Reptielen	Ja	Mogelijk	Mogelijk ³
Overige soorten	Nee	Nee	Nee

¹ Mits werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

² Mits er geen werkzaamheden aan de gebouwen plaatsvinden.

³ Mits de takkenhopen onaangetast blijven.

⁴ Mits er geen werkzaamheden aan bomen met holtes plaatsvinden.

ACHTERGRONDINFORMATIE

1. Nationale Databank Flora en Fauna
Geraadpleegd op 23-01-2020
2. <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>
3. <http://gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=92d4c54aed8147ae8aa704c312f719bc>
4. https://www.gelderland.nl/bestanden/Geo-teksten/Dataset/POVE_B_Kernkwil_deelgeb/htm/109863.html
5. Verspreiding & trends broedgevallen spreeuw
<https://www.sovon.nl/nl/soort/15820>
6. Gegevensautoriteit Natuur (GaN) in samenwerking met het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging Vleermuisprotocol
7. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument gewone dwergvleermuis, *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0
8. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument ruige dwergvleermuis, *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0
9. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument gewone grootoorvleermuis, *Plecotus auritus*, versie 1.0
10. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument rosse vleermuis, *Nyctalus noctula*, versie 1.0
11. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument huismus, *Passer domesticus*, versie 1.0
12. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument gierzwaluw, *Apus apus*, versie 1.0
13. Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997
Atlas van de Nederlandse vleermuizen
Onderzoek naar verspreiding en ecologie
KNNV Uitgeverij
14. Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys, 2016
Atlas van de Nederlandse zoogdieren
Natuur van Nederland 12
KNNV Uitgeverij
15. Dietz, C., O. von Helversen en D. Hill, april 2011
Vleermuizen - Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika
Tirion-Natuur
16. Wijer, de et al., 2009, Ringslang Natrrix natrrix
In: Nederlandse Fauna 9: 301-312
17. Zoogdiervereniging, 15 november 2019, Steenmarter
<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>
18. Zoogdiervereniging, 15 november 2019, Franjestaart
<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/franjestaart>
19. Zoogdiervereniging, 15 november 2019, Laatvlieger
<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/laatvlieger>
20. Ontwikkelstrategie Woldhuis 13
https://apeldoorn.raadsinformatie.nl/document/7544388/1/09_-_Ontwikkelstrategie_Landgoed_Woudhuis

BIJLAGEN

1. Wettelijk kader algemeen

De bescherming van inheemse (van nature in Nederland voorkomende) in het wild levende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wet natuurbescherming is de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren te waarborgen.

De wet gaat uit van het 'nee, tenzij ...'-principe. Beschermen staat voorop en ingrijpen is een uitzondering.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingscategorieën:

- Soorten van de Europese Vogelrichtlijn.
- Soorten van de Europese Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn.
- Nationaal beschermde soorten.

Voor alle soorten in Nederland geldt de zorgplicht.

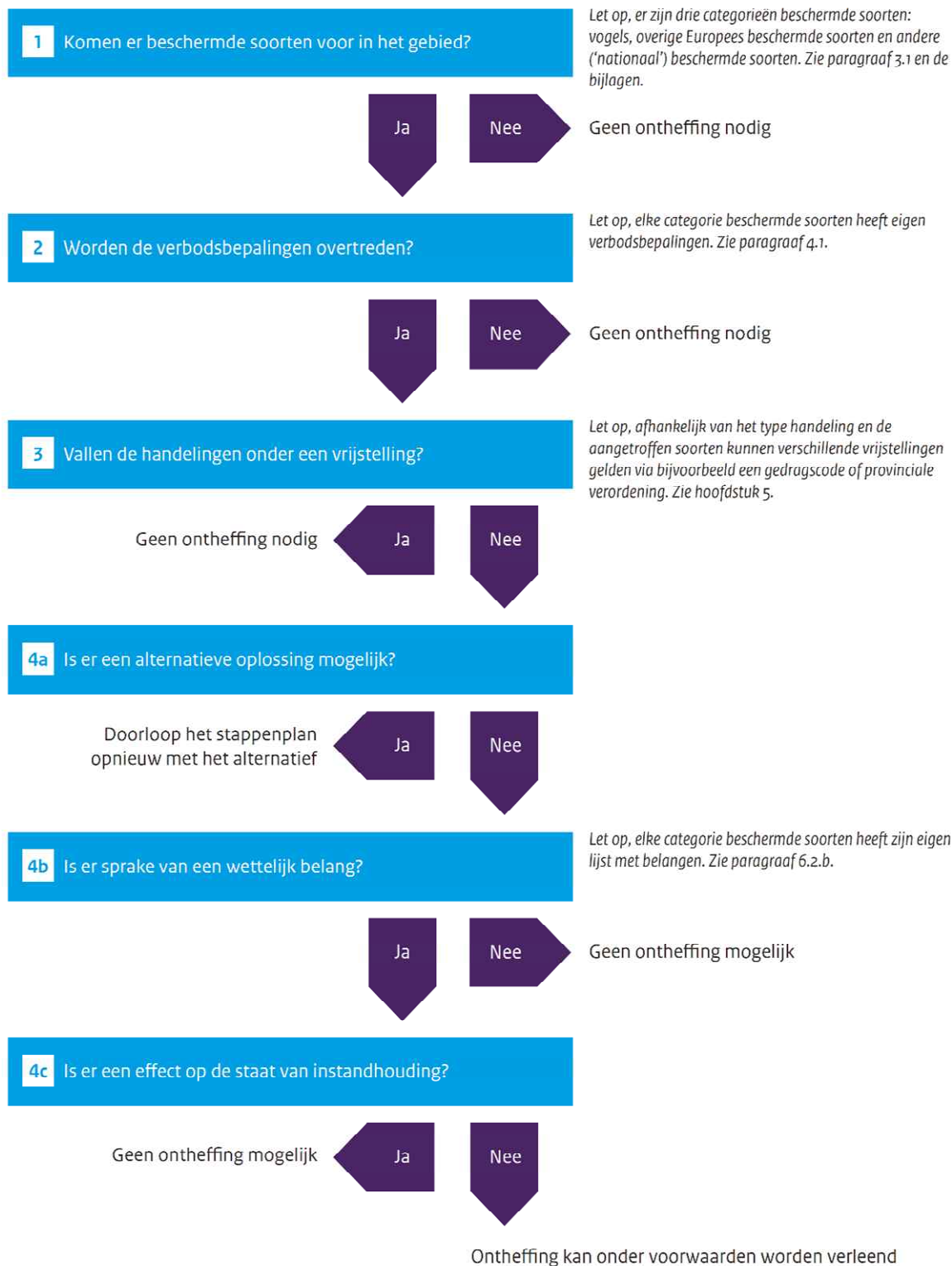
Toetsing van projecten bij ruimtelijke ingrepen vindt plaats volgens het stroomschema op de volgende pagina.

Een vrijstelling van de ontheffingsplicht (stap 3 in het stroomschema) kan van toepassing zijn mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes zijn geldig in het kader van bestendig beheer en onderhoud dat geen wezenlijke invloed heeft op beschermde soorten.

In het geval van ruimtelijke ingrepen kan voor matig soorten, indien de werkzaamheden niet conform een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd, een ontheffing aangevraagd worden als de activiteit de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar brengt.

De activiteit dient een in de wet gedefinieerd belang te dienen.

1.3 Stappenplan soortenbescherming

*Stappenplan soortenbescherming
(uit Brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken)*

2. Toetsingscriteria quickscan

Zowel voor beschermde planten als voor beschermde dieren zijn hieronder de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein (biotoop) wordt beoordeeld. De lijst is niet uitputtend; dit betekent dat de waarnemer te allen tijde kritisch blijft kijken naar de potenties, omgeving en mogelijkheden van de locatie.

1. Groeiplaatsen van beschermde plantensoorten

- Voedselrijkdom
- Bijzonder biotoop aanwezig (bijvoorbeeld heide, vennen)
- Landgebruik (intensief, erf, tuin, bos)
- Mogelijk dat soort is aangeplant

2. Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten

- Nesten
- Soort biotoop
- Aanwezigheid water
- Voedselrijkdom biotoop
- Landgebruik (extensief, verwaarloosd, erf, tuin)
- Holten, spleten, scheuren in bomen
- Sporen, zowel wissels als uitwerpselen en prooiresten
- Specifieke indicatiesoorten (bijvoorbeeld zoetwatermossel voor bittervoorn)
- Verstoringbronnen in de omgeving (licht, geluid, barrières)
- Geschiktheid gebouwen
 - Gebruik (leegstaand, continue in gebruik, seizoensgebonden)
 - Type dakbedekking (pangedekt, ruimte bij daktrim platte daken etc.)
 - Materiaalgebruik (isolatie, hout, metaal)
 - Bouwwijze (spouwmuur, enkelsteens, open stootvoegen)
 - Onderhoudstoestand (nieuwbouw, verwaarloosd, gerenoveerd)
 - Afwerking/toegankelijkheid (o.a. scheuren / stootvoegen / ventilatieroosters)
 - Aanwezigheid en type zonneschermen
 - Aanwezigheid en onderhoudsstaat van vogelschroot / gootdrains / dakramen / dakkapellen/ kielgoten / loodslabben en dergelijke

Ook andere delen van het leefgebied die onlosmakelijk met het functioneren van de nest-/verblijfplaats verbonden zijn:

- Essentieel foerageergebied
- Vliegroutes/verbindingszones
- Landhabitat van amfibieën

3. Foto's

1. De villa (IVN-hoofdgebouw), Het Woldhuis 11.

2. Het bijgebouw.

3. Scheefliggende of ontbrekende bladvangers.

4. De vijver, stapstenen en waterspeeltoestel, aflopende oever en een overhangende beuk.

5. De (droge) greppel aangesloten op de vijver.

6. Grote eik met holten naast het IVN-hoofdgebouw.

7. Holten en spleten in de grote eik naast de villa.

8. Takken- en zandheuveld naast het speelveld.

4. Quicksan Woldhuis 13

LOO PLAN
voor bos, natuur en landschap

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

Het Woldhuis 13, Apeldoorn

COLOFON

OPDRACHT

Quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming Het Woldhuis 13 in Apeldoorn

OPDRACHTGEVER

Veeneman Bouw BV
Zutphensestraat 299
7325 WT APELDOORN

OPDRACHTNEMER

LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Uw kenmerk : 19-0132/BF190510

Ons kenmerk : 2019-100780-1384

Datum : 18 november 2019

Update : 21 november 2019

Contactpersoon : M. Rutenfrans

Contactpersoon : San Claessens-Isarin

Medewerking van : Pim Engeltjes

Marijn Wieriks

© Loo Plan B.V. Dit rapport is vervaardigd op verzoek van en hiermee eigendom van Veeneman Bouw. Loo Plan is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade voortvloeiende uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Loo Plan. De opdrachtgever vrijwaart Loo Plan voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

BEVINDINGEN

1	INLEIDING	2
1.1	SCOPE	3
1.2	KWALITEITSBORGING	5
2	WERKWIJZE	6
2.1	LITERATUURSTUDIE (SOORTWAARNEMINGEN EN BIOTOOP)	6
2.2	GEBIEDSBESCHERMING	6
2.3	SOORTBESCHERMING	7
3	RESULTATEN	8
3.1	HUIDIGE SITUATIE EN BIOTOOP	8
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	8
3.3	SOORTBESCHERMING	9
4	EFFECTBEOORDELING EN CONCLUSIE	12
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	12
4.2	SOORTBESCHERMING	12

ACHTERGRONDINFORMATIE

BIJLAGEN

1. WETTELIJK KADER ALGEMEEN
2. TOETSINGSCRITERIA QUICKSCAN
3. FOTO'S
4. DETAILLERING VOorgenomen WERKZAAMHEDEN

Bevindingen

Tabel 1: Beknopte conclusie.

Onderdeel	Conclusie	Vervolgactie
Gebiedsbescherming	<p>De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied de Veluwe.</p> <p>De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk invloed op gebiedsbescherming door een mogelijke toename in stikstofdepositie.</p> <p>Negatieve effecten van verstoring door geluid, licht trillingen, etc. zijn op voorhand uit te sluiten door de afstand tot het natura 2000 gebied.</p> <p>De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de kernkwaliteiten van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone.</p>	<p>Stikstof onderzoek noodzakelijk.</p> <p>Verder geen vervolgactie mits er geen areaal verloren gaat door het kappen van bomen die zich in het Gelders natuurnetwerk bevinden.</p>
Beschermde soorten	<p>In het gebouw zijn verschillende beschermde soorten aangetroffen of worden verwacht.</p> <p>Dit zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> Huismus. Vleermuizen. <p>Rondom het gebouw zijn beschermde soorten aangetroffen of worden verwacht.</p> <p>Dit zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kleine marterachtigen 	<p>Nader soortenonderzoek naar huismus en vleermuizen.</p> <p>Geen vervolgonderzoek nodig naar kleine marterachtigen, mits de houtrillen en hopen stenen onverstoord blijven.</p>
Voorwaarden	<p>Afhankelijk van het tijdstip waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd, dient <u>rekening gehouden te worden met broedende vogels (mezen, vinken, houtduiven).</u></p>	<p>Geen versturende werkzaamheden uitvoeren tijdens het broedseizoen (indicatief van maart tot half augustus).</p> <p>OF</p> <p>Nestplaatsen vóór broedseizoen ongeschikt maken.</p> <p>Kapvergunning aanvragen bij de gemeente Apeldoorn voor het kappen van de fijnspar.</p>

1 Inleiding

Loo Plan heeft van Veeneman Bouw opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan het Woldhuis 13 in Apeldoorn. De werkzaamheden worden uitgevoerd in opdracht van de Gemeente Apeldoorn. De initiatiefnemer is voornemens renovatiewerkzaamheden uit te voeren aan een monumentaal pand, de Boerenhoeve (zie figuur 1).

Een detaillering van de voorgenomen werkzaamheden is opgenomen in bijlage 4.

Veel werkzaamheden zijn vergunningsplichtig. Een van de aspecten waarop getoetst moet worden is de soortbescherming (bijlage 2). Deze toetsing moet inzicht geven op de vraag of de geplande werkzaamheden uitvoerbaar zijn in het licht van deze wetgeving en heeft de vorm van een quickscan. De aard van de werkzaamheden (en kennis hiervan) is hierbij essentieel.

Mogelijke effecten die op kunnen treden zijn:

- Verstoring door aanwezigheid van mensen en (groot) materieel.
- Verstoring door geluid, licht en trillingen.
- Tijdelijk ongeschikt worden van leefgebied (door aanleg werkstroken, materiaalopslag e.d.).
- Doden of verwonden van individuen van een populatie.
- Verdwijnen van nestgelegenheid.
- Verlies van leefgebied (verblijfplaatsen, foerageergebied en essentiële verbindingzones) door verandering van grondgebruik.

In de nu voorliggende rapportage zijn de resultaten van de uitgevoerde quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming opgenomen. Op basis van een bureaustudie en een veldbezoek door een ecoloog is de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Aan de hand van de resultaten van de quickscan wordt getoetst welke effecten de geplande werkzaamheden op de beschermde soorten kunnen hebben.

Wanneer er geen beschermde soorten aanwezig zijn (of verwacht worden), kan het project zonder aanvullende maatregelen doorgang vinden. Als het op basis van de quickscan aannemelijk is dat er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn én dat de voorgenomen werkzaamheden deze zouden kunnen beïnvloeden, zijn er vervolgstappen nodig.

In tabel I is de conclusie beknopt weergegeven. Achtergronden en details zijn opgenomen in de bijlagen.

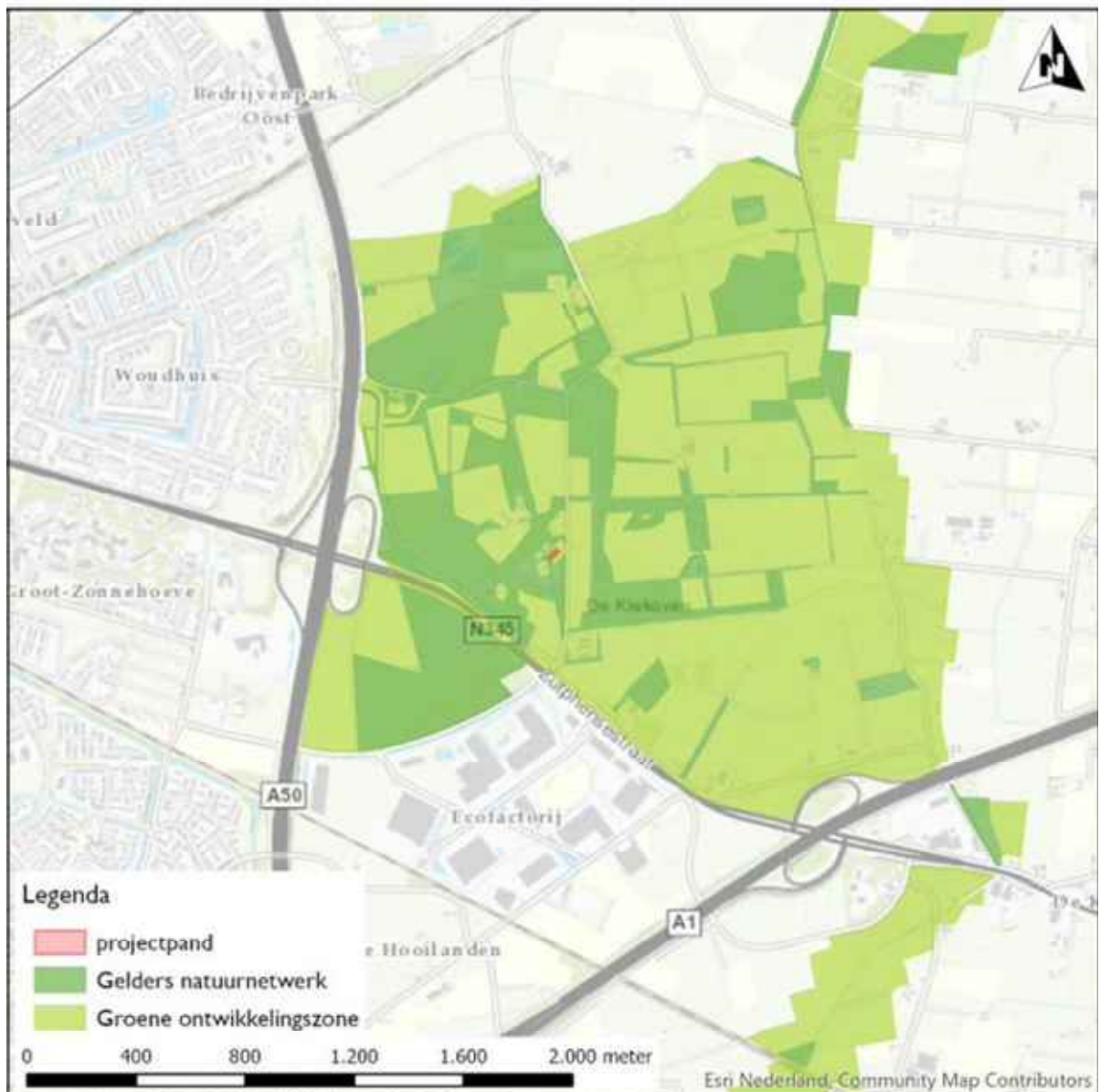
1.1 Scope

De quickscan Wet natuurbescherming moet antwoord geven op de onderstaande vragen.

- Wat is de kans op aanwezigheid van beschermde flora en fauna?
- Welke vervolgstappen (nader onderzoek) dienen genomen te worden om de aanwezigheid van de beschermde flora en fauna vast te stellen?
- Welke effecten heeft het initiatief op de (potentieel) aanwezige beschermde flora en fauna?
- Is een ontheffing op het soortbeschermingsdeel vanuit de Wet natuurbescherming noodzakelijk, of kunnen negatieve effecten ondervangen worden door het werken met goedgekeurde gedragscodes?
- Zijn er negatieve effecten in het kader van gebiedsbescherming (Natuurnetwerk Nederland (NNN)), Natura 2000-gebieden) te verwachten bij dit initiatief?

Opdrachtgever	Veeneman Bouw
Onderzoekslocatie	Het Woldhuis 13
Plaats	Apeldoorn
Voorgenomen activiteit	Renovatiewerkzaamheden
Bijzonderheden	Aanwezige schuur wordt niet gerenoveerd, fijnspar aan zuidelijke kopse gevel wordt gekapt

Figuur 1: Ligging onderzoeksgebied in de regio en ten opzichte van beschermde natuurgebieden.

1.2 Kwaliteitsborging

Loo Plan is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Quickscans worden uitgevoerd door ecologen en getoetst door een ervaren ecooloog. Een quickscan is niet aan een bepaald seizoen gebonden en kan gedurende het gehele jaar plaatsvinden. Door te letten op habitatkenmerken en abiotische condities kan, ook voor soorten die op dat moment niet aanwezig zijn doordat zij bijvoorbeeld nachtactief zijn of zich in hun winterhabitat bevinden, worden vastgesteld of het plangebied een potentiële functie heeft. Voor een quickscan geldt geen vaste werkwijze; bij het onderzoek wordt, waar mogelijk, aangesloten op de geldende protocollen en Kennisdocumenten.

De bij het onderzoek betrokken personen (tabel 2) zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen verrichte werkzaamheden.

Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Loo Plan. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Loo Plan is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Tabel 2: Bij onderzoek betrokken personen.

Datum quickscan	31 oktober 2019	
Ecoloog	M. Wieriks, MSc.	P. Engeltjes, MSc
Opleiding	Biologie, Radboud Universiteit Nijmegen en Bos- en natuurbeheer, Wageningen University Specialisatie Management en Ecologie	Biologie, Wageningen University Specialisatie Marine Biology
Functie	Junior medewerker ecologie Brede ecologische kennis	Junior medewerker ecologie Brede ecologische kennis
Interne collegiale toetsing rapportage	13 november 2019 S.H.W.M. Claessens-Isarin MSc., projectleider ecologie	

2 Werkwijze

2.1 Literatuurstudie (soortwaarnemingen en biotoop)

De mogelijkheden voor beschermde soorten lopen per locatie en per aanwezig biotoop sterk uiteen. Specifieke kennis van de beschermde soorten en hun habitateisen is daarom essentieel. Tijdens een quickscan wordt de geschiktheid van een plangebied zowel vanuit de biotoop als vanuit de beschermde soort beoordeeld op basis van beschikbare literatuur en kaartmateriaal.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) wordt geraadpleegd om een beeld te krijgen van de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in de directe omgeving van het plangebied (lit. 1).

2.2 Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden valt onder de Wet natuurbescherming. Met betrekking tot de Natura 2000-gebieden zijn de wettelijke verplichtingen om te voldoen aan de instandhoudingsdoelstellingen voor habitats en soorten beschreven in de Natura 2000-beheerplannen.

Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

De ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland is in figuur 1 weergegeven. Er wordt een inschatting gemaakt of de voorgenomen ingreep mogelijk een negatieve effect kan hebben op de beschermde natuurwaarden. Voor deze bepaling wordt de effectenindicator geraadpleegd (lit. 2).

In of nabij de Natura 2000-gebieden wordt gekeken of er mogelijk effecten te verwachten zijn en dus de noodzaak voor een 'voortoets' bestaat.

Voor de gronden in of nabij het Gelders natuurnetwerk wordt beoordeeld of de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken.

Voor plannen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland dient het 'nee, tenzij'-toetsingskader doorlopen te worden.

2.3 Soortbescherming

Omgang met artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming wordt tijdens een quickscan inzichtelijk gemaakt. Het gaat hierbij om:

1. *Soorten van de Vogelrichtlijn. Artikel 3.1.*
2. *Soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn. Artikel 3.5.*
3. *Overige beschermde soorten. Artikel 3.10*

Op basis van één veldbezoek door een ecooloog wordt de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Dit gebeurt aan de hand van de terreingesteldheid, een brede ecologische kennis en bekende literatuurgegevens. In bijlage 2 zijn de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein wordt beoordeeld.

Gebouwen worden aan de buitenzijde en indien nodig van binnen beoordeeld op hun geschiktheid.

In het veld wordt ook gekeken naar de samenhang van het project met de omgeving. Zo wordt bepaald of de betreffende locatie onderdeel van een groter (landschappelijk) geheel is, of dat het geïsoleerd ligt, bijvoorbeeld een klein bosje in een intensief agrarische omgeving. Dit kan van betekenis zijn voor de waardetoekenning van het onderzoeksgebied voor eventueel aanwezige beschermde soorten. Binnen de opdracht wordt niet onderzocht of er andere initiatieven in de omgeving spelen en wordt niet getoetst op cumulatie van effecten.

3 Resultaten

3.1 Huidige situatie en biotoop

Het projectgebied ligt in het buitengebied, aan de oostkant van de stad Apeldoorn, in een combinatie van bosgebied en agrarisch gebied (Figuur 1 en tabel). De omgeving van de Boerenhoeve bestaat uit een erf, een weiland en jong beukenbos (foto's 1 tot en met 7 in bijlage 3).

Tabel 3 Huidige situatie.

Algemeen	Boerderij, gedeeltelijk bewoond, omliggend erf met houten schuur en kapschuur; bezoekerscentrum IVN, klimbos
Voorgenomen activiteit	Renovatiwerkzaamheden, ombouwen stal tot bezoekerscentrum en leerwerkplek voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt
Omgeving	Agrarisch gebied in landelijke omgeving, bosgebied
Bijzonderheden	Kappen fijnspar; schuur op het erf wordt niet gerenoveerd.

Het projectgebied bestaat uit een monumentale Boerenhoeve met aansluitende voormalige stallen op een boerenerf. Er is geen spouwmuur aanwezig in de Boerenhoeve. De woning is pangedekt, maar alleen het woongedeelte van de Boerenhoeve, de zuidkant van het gebouw, heeft dakbeschot onder de pannen. Er zijn houtrillen en steenhopen aanwezig op het erf en een boomgaard. Ook staat er een houten schuur en kapschuur op het erf die buiten de voorgenomen werkzaamheden vallen. Een grote fijnspar aan de voorzijde van het woongedeelte zal gekapt worden tijdens de werkzaamheden. De weg langs de Boerenhoeve wordt begrensd door een bomenrij van eiken en beuken, met naastliggend een grasland. Zie voor foto's bijlage 3.

Tabel 4 Aanwezige biotopen.

Biotoop	Aanwezig	Detail	Foto
Gebouwen	Ja	Boerenhoeve gebouwd in 1875, geen spouwmuur aanwezig. De hoeve is pangedekt, alleen het woongedeelte heeft dakbeschot onder de dakpannen. De naastgelegen schuur is opgetrokken uit hout, pangedekt, bevat geen spouwmuur en heeft geen dakbeschot. Houtopslag tegen de zuidoostelijke muur.	8 t/m 11
Water	Nee	Droge greppel	
Beplanting houtachtig	Ja	Beplanting op en rondom het erf	1 t/m 7
Tuin/erf	Ja	Aanwezigheid van houtrillen en stenenhoop	1 t/m 7
Agrarisch gebied	Nee	-	

3.2 Gebiedsbescherming

Het projectgebied ligt op 6,5 km afstand (tabel 3) van Natura 2000-gebied de Veluwe.

Het projectgebied ligt vlakbij gebieden aangewezen binnen het Gelders natuurnetwerk en in de Groene ontwikkelingszone. Bij de kleinschalige renovatie van het Woldhuis worden de kernkwaliteiten van het deelgebied niet aangetast. Het kappen van de fijnspar tast de huidige structuur van de Groene ontwikkelingszone aan.

Tabel 3 Afstand projectgebied tot beschermde gebieden.

Beschermde gebieden	Afstand	Effect	Vervolg
Natura 2000-gebied Veluwe	7.0 km	Mogelijk	Stikstofonderzoek noodzakelijk.
Gelders natuurnetwerk	20 m	Geen	Geen toetsing aan het betreffende regime mits geen areaal van het GNN verloren gaat.
Groene ontwikkelingszone	0 m	Geen	Geen toetsing aan het betreffende regime.

3.3 Soortbescherming

De resultaten geven een overzicht van de aangetroffen soorten en de mogelijk aanwezige soorten in het gebied. De gegevens zijn zowel gebaseerd op literatuur als waarnemingen tijdens het veldbezoek.

Hieronder wordt per soortgroep enkel gekeken naar soorten die strikt beschermd zijn en niet naar de soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt.

Als een biotoop niet geschikt is, wordt hieronder geen toelichting gegeven. Gedacht kan worden aan: geen water aanwezig in plangebied, dan is het evident dat de biotoop ook ongeschikt is voor vissen.

Vanwege de strikte bescherming van alle soorten vleermuizen, en het verschil in handelen tussen nesten en jaarrond beschermde nesten van vogels, zijn deze groepen apart onderscheiden.

PLANTEN

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten binnen het projectgebied aangetroffen. Op basis van het aanwezige habitat, erf en voedselrijk grasland, en de omliggende agrarische gebieden wordt de aanwezigheid van beschermde plantensoorten binnen het projectgebied uitgesloten. Vanuit de NDFF (lit. 1) zijn daarnaast geen waarnemingen van beschermde soorten in de directe omgeving bekend.

VOGELS ALGEMEEN

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd gedurende de periode dat ze aan het nest zijn gebonden. Op basis van het aanwezige habitat, het veldbezoek en de NDFF wordt de kans op de aanwezigheid van algemene broedvogels, zoals vinken, koolmees, pimpelmees, merel en roodborst, zeer waarschijnlijk geacht. Op de zolder en aan de buitenkant van de boerderij zijn verschillende nesten en sporen van gebruik aangetroffen (foto 12 en 13). Broedvogels kunnen nesten hebben in de aanwezige bomen op en rond het erf. Er zijn geen nesten aangetroffen in de fijnspar naast de woning (foto 2 in bijlage 3).

**VOGELS (JAARROND
BESCHERMDE NESTEN)**

Bij de boerderij is één vogelsoort te verwachten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn: de huismus. Ondanks dat de huismus niet is aangetroffen tijdens het veldbezoek, is deze wel in de buurt in de NDFF bekend (lit. 1) en is de boerderij wel geschikt voor de huismus. Hierdoor kunnen nesten van deze soort niet worden uitgesloten. Voor de gierzwaluw is de boerderij niet geschikt: de daken van de stallen zijn te laag en het dak van de Boerenhoeve heeft een te kleine hellingsgraad voor gierzwaluwen om in te vliegen. Verder zijn er geen nestmogelijkheden voor de gierzwaluw. Op de zolder van de boerderij is één braakbal van een vermoedelijke kerkuil (lit. 16) (foto 14) gevonden. Nesten van de kerkuil zijn jaarrond beschermd, maar omdat er slechts een enkele oude braakbal is gevonden, de zolder vijf jaar geleden is 'afgesloten' en er verder geen sporen zijn van gebruik van de zolder door deze soort, is een broedlocatie of roestplek uit te sluiten. In de fijnspar naast de woning zijn geen nesten of sporen van uilen aangetroffen. Doordat het terrein opgeruimd is, kan het zijn dat eventueel aanwezige uilenballen onder de boom verwijderd zijn.

ZOOGDIEREN

Mogelijk vormen de takkenrillen en steenhopen op het erf geschikt foerageergebied of looproutes van kleine marterachtigen (o.a. bunzing, hermelijn en wezel) (foto 3 en 4 in bijlage 3). De Boerenhoeve is daarnaast in potentie geschikt voor de steenmarter (lit. 18). Er zijn enkele oude uitwerpselen van de steenmarter gevonden op de zolder en in één van de voormalige koeienstallen van de Boerenhoeve (foto 15 en 16 in bijlage 3). Op het moment is de Boerenhoeve op diverse plekken toegankelijk voor steenmarter. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn verse sporen zoals uitwerpselen of prooiresten vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken van verse sporen kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie op dit moment niet in gebruik is door de steenmarter.

VLEERMUIZEN

In steden en landelijk gebied komen enkele algemene vleermuissoorten voor, waarvan de verblijfplaats beschermd is. Met name de gewone dwergvleermuis komt veel voor in gebouwen in steden en dorpen en heeft aan weinig ruimte voldoende. De zolder behorend tot het woongedeelte van de Boerenhoeve waar dakbeschot aanwezig is, is in potentie geschikt voor de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en franjestaart (lit. 7, 8, 19, en 20).

Het overige deel van de zolder van de Boerenhoeve bevat geen dakbeschot en is voorzien van balken. Deze plekken zijn zeer geschikt voor de gewone grootoorvleermuis. Deze soort houdt van ruime verblijfplaatsen waar ze vrij kunnen hangen. De zolder boven de stallen is hier geschikt voor. Het dak van het gebouw is geschikt voor vleermuizen. De muren zijn niet geschikt voor vleermuizen door de afwezigheid van open stootvoegen, een spouwmuur of luiken. Door de vele openingen in de boerderij kunnen verblijfplaatsen echter niet uitgesloten worden.

REPTIELEN

De aanwezige takkenrillen op het erf vormen een potentiële geschikte vaste rust- en verblijfplaats voor de ringslang (lit. 17) (foto 3 in bijlage 3).

OVERIGE SOORTEN

Op basis van verspreiding, habitatkenmerken en de NDFF wordt de aanwezigheid van overige beschermde soorten uitgesloten binnen het projectgebied.

4 Effectbeoordeling en conclusie

4.1 Gebiedsbescherming

NATURA 2000

Het projectgebied ligt op 6,5 km afstand van Natura 2000-gebied de Veluwe (tabel 6). Mogelijke effecten van de werkzaamheden op dit beschermd gebied zouden kunnen zitten in verstoring door licht, geluid, trillingen en vermisting door stikstofdepositie (lit. 2). Vooral het habitatype droge heide in het natuurgebied Het Leesten behorend tot de Veluwe, gelegen op 9,6 km afstand, is zeer gevoelig voor de gevolgen van stikstofvervuiling. De werkzaamheden hebben mogelijk negatieve gevolgen voor de beschermde gebieden en soorten met betrekking tot stikstofdepositie. Verstoring door licht, geluid en trillingen is uitgesloten.

Een nader onderzoek naar de mogelijke effecten van stikstofdepositie wordt geadviseerd. Een nader onderzoek naar overige effecten is niet nodig.

GELDERS NATUURNETWERK EN GROENE ONTWIKKELINGSZONE

Het projectgebied doorkruist het Gelders natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone I41 Apeldoorn – Twello (lit. 3 en 4). Omdat de beschreven kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen geen betrekking hebben op de geplande renovatiewerkzaamheden worden negatieve effecten van de voorgenomen renovatiewerkzaamheden uitgesloten. Daarnaast zijn de werkzaamheden kleinschalig en tijdelijk. Het kappen van de fijnspar tast de structuur van de Groene ontwikkelingszone aan.

Voor het kappen van de fijnspar moet een kapvergunning worden aangevraagd bij de gemeente Apeldoorn.

Een nader onderzoek naar de mogelijke effecten van de renovatiewerkzaamheden is niet nodig.

4.2 Soortbescherming

De boerderij en de directe omgeving (beplanting) bieden potentiële nestlocaties voor algemene broedvogels. Alle broedende vogels zijn beschermd en mogen slechts onder strikte voorwaarden verstoord worden.

Buiten het broedseizoen (globaal van begin maart tot half augustus) is er vanuit deze groep geen belemmering voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Wanneer werkzaamheden alsnog tijdens het broedseizoen plaats dienen te vinden, dient een broedvogelcheck plaats te vinden om broedlocaties uit te kunnen sluiten.

De boerderij en de directe omgeving is potentieel geschikt voor de huismus. Nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd. Bij het uitvoeren van de renovatie zullen eventuele verblijfplaatsen verstoord of vernield worden, waardoor de Wet natuurbescherming overtreden wordt.

Naar de aanwezigheid en de eventuele functie van het projectgebied voor huismussen dient een nader onderzoek plaats te vinden (conform het Kennisdocument Huismus).

De hopen van stenen en takkenrillen in de directe omgeving van de boerderij vormen geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen voor beschermde kleine marterachtigen en de ringslang. Indien deze potentiële verblijfplaatsen niet bij de werkzaamheden verstoord of verwijderd worden, wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden. Wanneer deze locaties verwijderd worden, dient er een aanvullend onderzoek naar de kleine marterachtigen en de ringslang plaats te vinden.

De boerderij is potentieel geschikt als verblijfplaats voor beschermde gebouwbewonende vleermuizen. De gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger wordt vrijwel overal aangetroffen en de zolder is geschikt voor de gewone grootoorvleermuis en franjestaart. Bij de renovatie zullen eventuele verblijfplaatsen verstoord of vernield worden, waardoor de Wet natuurbescherming overtreden wordt.

Naar de aanwezigheid en eventuele functie van de boerderij voor gebouwbewonende vleermuizen dient een nader onderzoek plaats te vinden (conform het meest recente Vleermuisprotocol).

Tabel 4 Beoordeling soortbescherming.

Soortgroep	Biotoop geschikt	Beschermde soort aanwezig	Effect op soort
Planten	Nee	Nee	Nee
Vogels - algemeen	Ja	Mogelijk	Nee ¹
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Ja	Mogelijk	Mogelijk
Zoogdieren	Ja	Mogelijk	Nee ²
Vleermuizen	Ja	Mogelijk	Mogelijk
Reptielen	Ja	Mogelijk	Nee ²
Overige beschermde soorten	Nee	Nee	Nee

¹ Mits werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

² Mits bestaande structuren op het erf (takkenrillen, stenenhoop) behouden blijven

ACHTERGRONDINFORMATIE

1. Nationale Databank Flora en Fauna
Geraadpleegd op 30-10-2019
2. <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>
3. <http:// Gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=92d4c54aed8147ae8aa704c312f719bc>
4. https://www.gelderland.nl/bestanden/Geoteksten/Dataset/POVE_B_Kernkwal_deelgeb/htm/109863.html
5. Verspreiding & trends broedgevallen spreeuw
<https://www.sovon.nl/nl/soort/15820>
6. Gegevensautoriteit Natuur (GaN) in samenwerking met het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging Vleermuisprotocol
7. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument gewone dwergvleermuis, *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0
8. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument ruige dwergvleermuis, *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0
9. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument gewone grootoorvleermuis, *Plecotus auritus*, versie 1.0
10. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument rosse vleermuis, *Nyctalus noctula*, versie 1.0
11. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument huismus, *Passer domesticus*, versie 1.0
12. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument gierzwaluw, *Apus apus*, versie 1.0
13. Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997
Atlas van de Nederlandse vleermuizen
Onderzoek naar verspreiding en ecologie
KNNV Uitgeverij
14. Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys, 2016
Atlas van de Nederlandse zoogdieren
Natuur van Nederland 12
KNNV Uitgeverij
15. Dietz, C., O. von Helversen en D. Hill, april 2011
Vleermuizen - Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika
Tirion-Natuur
16. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument kerkuil
Tyto alba, versie 1.0
17. Wijer, de et al., 2009, Ringslang *Natrix natrix*
In: Nederlandse Fauna 9: 301-312
18. Zoogdiervereniging, 15 november 2019, Steenmarter
<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>
19. Zoogdiervereniging, 15 november 2019, Franjestaart
<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/franjestaart>
20. Zoogdiervereniging, 15 november 2019, Laatvlieger
<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/laatvlieger>

BIJLAGEN

1. Wettelijk kader algemeen

De bescherming van inheemse (van nature in Nederland voorkomende) in het wild levende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wet natuurbescherming is de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren te waarborgen.

De wet gaat uit van het 'nee, tenzij ...'-principe. Beschermen staat voorop en ingrijpen is een uitzondering.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingscategorieën:

- Soorten van de Europese Vogelrichtlijn.
- Soorten van de Europese Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn.
- Nationaal beschermde soorten.

Voor alle soorten in Nederland geldt de zorgplicht.

Toetsing van projecten bij ruimtelijke ingrepen vindt plaats volgens het stroomschema op de volgende pagina.

Een vrijstelling van de ontheffingsplicht (stap 3 in het stroomschema) kan van toepassing zijn mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes zijn geldig in het kader van bestendig beheer en onderhoud dat geen wezenlijke invloed heeft op beschermde soorten.

In het geval van ruimtelijke ingrepen kan voor matig soorten, indien de werkzaamheden niet conform een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd, een ontheffing aangevraagd worden als de activiteit de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar brengt.

De activiteit dient een in de wet gedefinieerd belang te dienen.

1.3 Stappenplan soortenbescherming

*Stappenplan soortenbescherming
(uit Brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken)*

2. Toetsingscriteria quickscan

Zowel voor beschermde planten als voor beschermde dieren zijn hieronder de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein (biotoop) wordt beoordeeld. De lijst is niet uitputtend; dit betekent dat de waarnemer te allen tijde kritisch blijft kijken naar de potenties, omgeving en mogelijkheden van de locatie.

1. Groeiplaatsen van beschermde plantensoorten

- Voedselrijkdom
- Bijzonder biotoop aanwezig (bijvoorbeeld heide, vennen)
- Landgebruik (intensief, erf, tuin, bos)
- Mogelijk dat soort is aangeplant

2. Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten

- Nesten
- Soort biotoop
- Aanwezigheid water
- Voedselrijkdom biotoop
- Landgebruik (extensief, verwaarloosd, erf, tuin)
- Holten, spleten, scheuren in bomen
- Sporen, zowel wissels als uitwerpselen en prooiresten
- Specifieke indicatiesoorten (bijvoorbeeld zoetwatermossel voor bittervoorn)
- Verstoringbronnen in de omgeving (licht, geluid, barrières)
- Geschiktheid gebouwen
 - Gebruik (leegstaand, continue in gebruik, seizoensgebonden)
 - Type dakbedekking (pangedekt, ruimte bij daktrim platte daken etc.)
 - Materiaalgebruik (isolatie, hout, metaal)
 - Bouwwijze (spouwmuur, enkelsteens, open stootvoegen)
 - Onderhoudstoestand (nieuwbouw, verwaarloosd, gerenoveerd)
 - Afwerking/toegankelijkheid (o.a. scheuren / stootvoegen / ventilatieroosters)
 - Aanwezigheid en type zonneschermen
 - Aanwezigheid en onderhoudsstaat van vogelschroot / gootdrains / dakramen / dakkapellen/ kielgoten / loodslabben en dergelijke

Ook andere delen van het leefgebied die onlosmakelijk met het functioneren van de nest-/verblijfplaats verbonden zijn:

- Essentieel foerageergebied
- Vliegroutes/verbindingszones
- Landhabitat van amfibieën

3. Foto's

1 Erf rondom de Boerenhoeve

2 Grote fijnspar aan de voorzijde van het woongedeelte Boerenhoeve

3 Takkenrillen op het erf, geschikt voor kleine marterachtigen en ringslang

4 Stenenhoop, geschikt voor kleine marterachtigen en ringslang

5 Aanliggende eikenlaan met landbouwgrond

6 Omliggend erf met boomgaard

7 Aanliggend beukenbos met klimtoestellen

8 Dakbeschoot aanwezig bij het voorste deel van de Boerenhoeve, boven het woongedeelte (rood omkaderd)

9 Detail dakbeschothout boven woongedeelte Boerenhoeve

10 Geen dakbeschothout aanwezig bij de rest van het dak, boven de voormalige stallen

11 Overzicht van de zolder van de Boerenhoeve

12 Nest in opening tussen muur en dak.

13 Oud huis- of boerenzwaluwnest, overgenomen door een andere vogel.

14 Zeer oude uilenbal, hoogst waarschijnlijk afkomstig van een kerkuil.

15 Zeer oude marteruitwerpselen hoogst waarschijnlijk afkomstig van een steenmarter.

16 Zeer oude marteruitwerpselen hoogst waarschijnlijk afkomstig van een steenmarter.

4. Detaillering voorgenomen werkzaamheden

- Vernieuwen en na-isoleren dak
- Realiseren kantoor, werkplaats en bezoekerscentrum binnen in de huidige bebouwing
- Kappen fijnspar aan de zuidelijke kopgevel van de boerderij

Diepesteeg 4 6994 CD De Steeg

telefoon 026 3514174

info@looplan.nl

www.looplan.nl

KvK 61001015

Diepesteeg 4 6994 CD De Steeg

telefoon 026 3514174

info@looplan.nl

www.looplan.nl

KvK 61001015